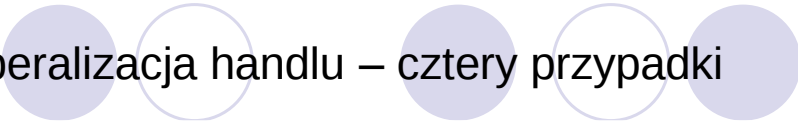

Integracja gospodarcza Analiza unii celnej

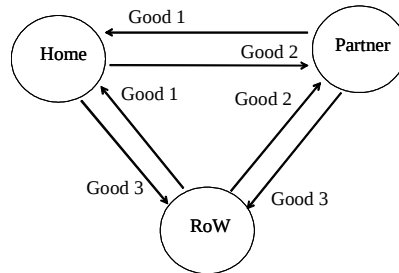
Liberalizacja handlu – cztery przypadki

Traktowanie partnerów handlowych

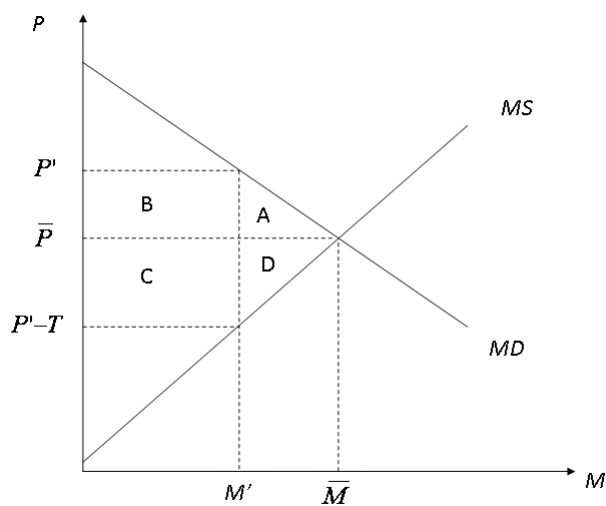
		identyczne (niezróżnicowane)	odmienne (zróżnicowane)
Wzajemność	Nie	Jednostronna i nieróżnicująca liberalizacja handlu	Jednostronna i różnicująca liberalizacja handlu (liberalizacja asymetryczna, np. Układy Europejskie)
	Tak	WTO/GATT (KNU)	Unia celna Strefa wolnego handlu

Główne założenia

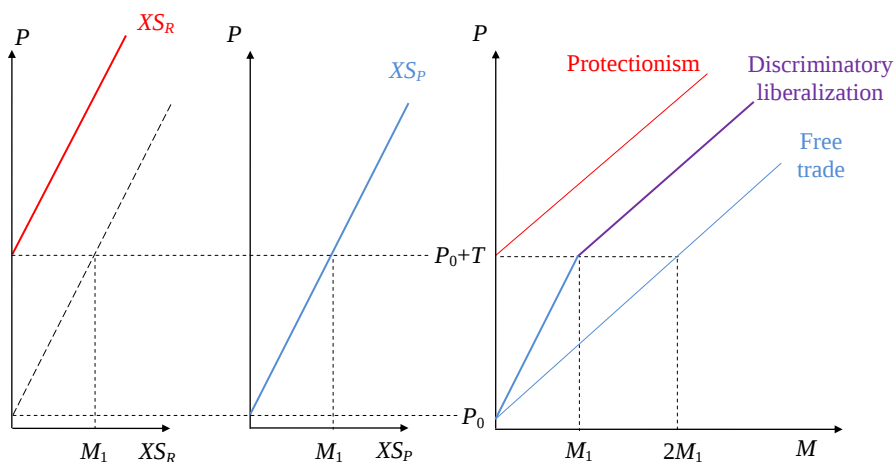
1. Trzy kraje i trzy dobra
2. Symetria
3. Konkurencja doskonała
4. Stałe przychody skali

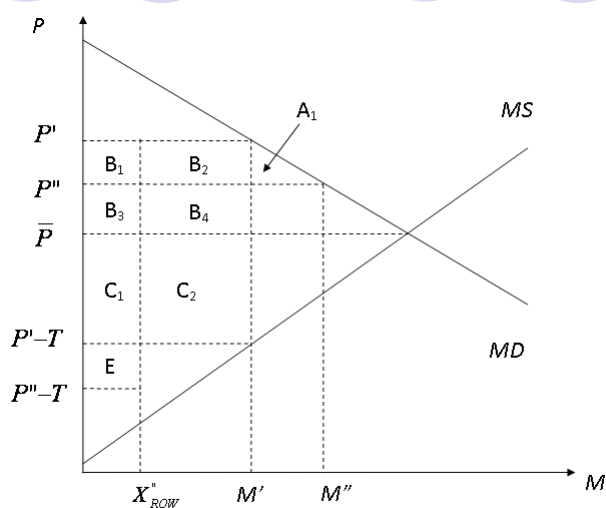
Model *MS-MD*

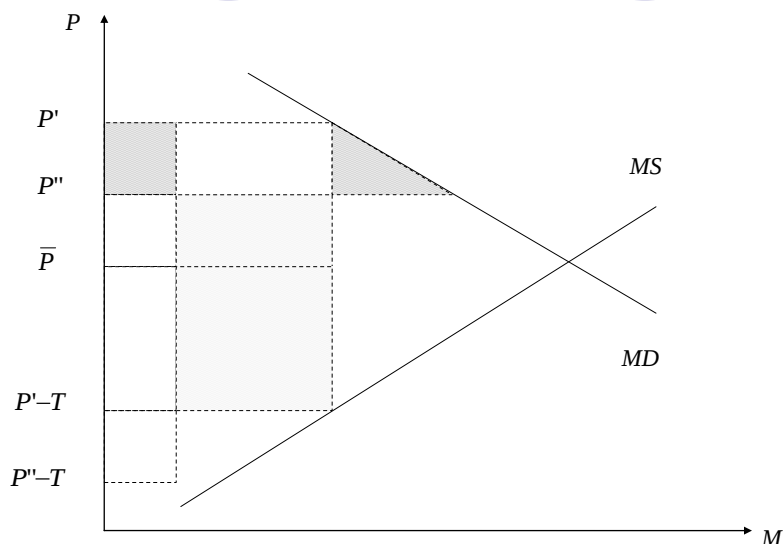
Liberalizacja handlu: zróżnicowane traktowanie partnerów handlowych

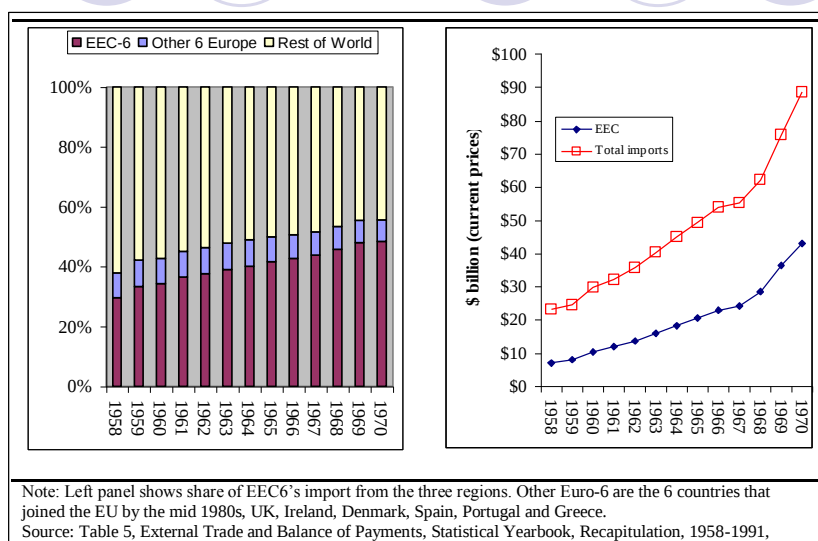
Jednostronna i różnicująca liberalizacja handlu

Jednostronna i różnicująca liberalizacja handlu – koszty i korzyści

Efekt przesunięcia podaży na skutek utworzenia EWG (Baldwin and Wyplosz, 2009, p. 167)

Efekt kreacji i przesunięcia handlu

Źródło: Gawlikowska-Hueckel i Zielińska-Głębocka (2004, s. 60).

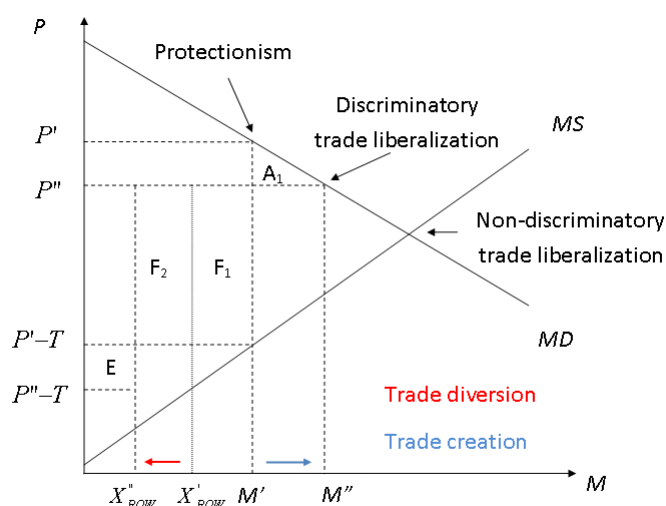
Efekt kreacji handlu

Tworzenie nowych strumieni handlu w wyniku bardziej efektywnej specjalizacji na obszarze zintegrowanym.
Produkcja krajowa mniej efektywnych krajów członkowskich zostaje zastąpiona dostawami z bardziej efektywnych krajów unii.

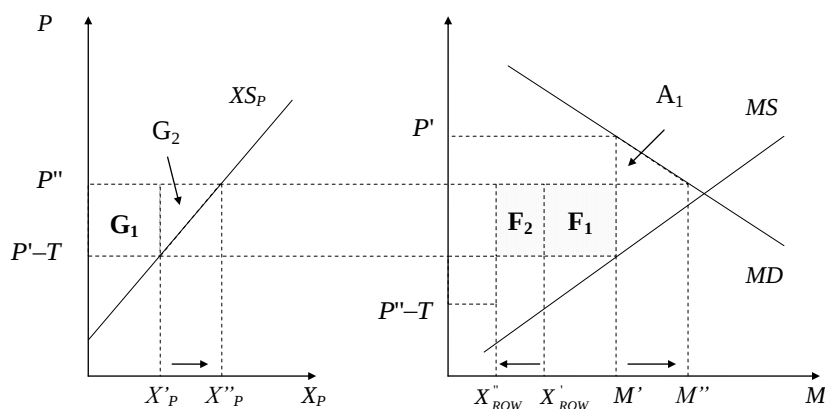
Efekt przesunięcia handlu

Zastępowanie tańszego importu z bardziej efektywnych krajów spoza unii droższymi dostawami z krajów partnerskich – „przesuwanie się” handlu z rynku światowego na mniej efektywne kraje członkowskie unii (w wyniku zniesienia celi na obszarze unii).

Efekty kreacji i przesunięcia – ujęcie graficzne

Unia celna – korzyści dla gospodarki krajowej

Efekt netto liberalizacji handlu – cztery przypadki

Traktowanie partnerów handlowych

		identyczne (niezróżnicowane)	odmienne (zróżnicowane)
Wzajemność	Nie	Ujemny ⁽¹⁾ $A - C < 0$	Nieokreślony ⁽³⁾ $A_1 + B_1 - (B_4 + C_2) ? 0$
	Tak	Dodatni ⁽²⁾ $A + D > 0$	Nieokreślony ⁽⁴⁾ $A_1 + B_1 + G_2 - F_2 ? 0$

⁽¹⁾ Założono, że protekcjonizm jest lepszą strategią niż strategia liberalizacji handlu (optymalna stawka celna jest dodatnia).

⁽²⁾ Problem kooperacji (dylemat więźnia).

⁽³⁾ Niejednoznaczność Vinera: kreacja handlu (dodatni efekt) oraz przesunięcie handlu (ujemny efekt).

⁽⁴⁾ Efekt netto jest nieokreślony, ale jest większy niż w przypadku jednostronnej i różnicującej liberalizacji handlu.

Efekt zniekształcenia handlu (*trade deflection effect*) i strefa wolnego handlu

Wzrost obrotów handlowych kraju należącego do strefy wolnego handlu (z krajami spoza strefy), który prowadzi łagodniejszą niż pozostali członkowie strefy politykę handlową (niższe stawki celne). Jednocześnie:

1. wolumen handlu innych krajów tworzących strefę z krajami spoza strefy ulega redukcji
2. zwiększają się obroty handlowe kraju stosującego łagodną politykę handlową z pozostałymi członkami strefy wolnego handlu

Dwa rozwiązania:

1. uzgodnienie reguł ustalania kraju pochodzenia towaru
2. utworzenie unii celnej

Reguły pochodzenia towaru

Reguły pochodzenia towaru to kryteria wykorzystywane przy ustalaniu kraju, w którym produkt został wytworzony.

Zmiana kraju pochodzenia towaru wymaga istotnego przekształcenia towaru:

1. zmiana klasyfikacji celnej
2. kryterium procentowej zmiany wartości (wartość dodana)
3. kryterium przetworzenia, obróbki towaru

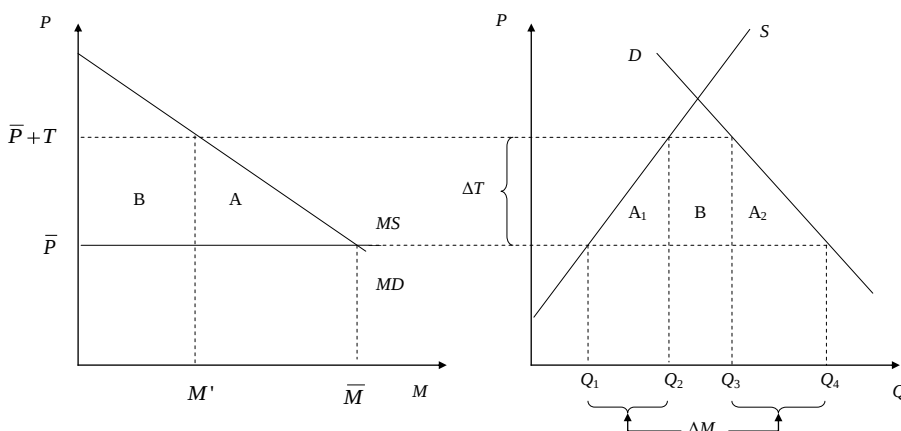
Integracja regionalna a reguły WTO

Zasada niedyskryminacji i wzajemności.

Dopuszczalność liberalizacji dyskryminującej (Artykuł XXIV Układu Ogólnego w sprawie Cel i Handlu, GATT):

1. Cła i inne regulacje ograniczające handel są eliminowane w odniesieniu do **zasadniczo całej wymiany** między podmiotami tworzącymi unię celną lub SWH.
2. Utworzenie unii celnej lub SWH musi dokonać się **w rozsądnym czasie**.
3. Wspólna zewnętrzna taryfa celna **nie może być bardziej restrykcyjna** niż ogólne obciążenie cłami i innymi ograniczeniami handlu przed utworzeniem unii celnej

Mała otwarta gospodarka: nieróżnicująca liberalizacja handlu

Empiryczny pomiar korzyści z utworzenia unii celnej (1)

$$\frac{\Delta W}{Y} = \frac{1}{2} \cdot \epsilon_M^P \cdot \frac{M \cdot P}{Y} \cdot \left(\frac{\Delta T}{P} \right)^2$$

Empiryczny pomiar korzyści z utworzenia unii celnej (2)

